

1. Aanwezigen

Zie aparte aanwezigheidslijst

2. Agenda

1. Goedkeuring van de notulen van de vorige vergadering
2. Stand van zaken Waals plan armoedebestrijding
3. Brussels verslag Non Take-up
4. Opvolging van de sociale pijler
5. Voorbereiding Europees semester: Nationaal Hervormingsprogramma van België
6. Varia

3. Verslag van de vergadering

3.1 Verslag van de vorige vergadering

De notulen worden goedgekeurd.

Jean Peeters merkt op dat de POD Maatschappelijke Integratie niet antwoordt op zijn vraag betreffende de sancties van de OCMW's.

Antwoord: Deze opmerking wordt in de notulen van de vorige vergadering opgenomen. Julien antwoordde dat er een handvest van de sociale verzekerde bestaat en dat een verslag werd doorgestuurd naar de minister. De bevoegdheid hiervoor ligt bij de arbeidsrechtbank. De verslagen van de door de inspecteurs van de POD uitgevoerde controles, kunnen [op de website worden ingekeken](#).

3.2 Stand van het zaken [Waals plan armoedebestrijding](#) (Iliana GONZALEZ, 1ste Attaché van de Waalse Overheidsdienst, secretariaat-generaal, cel transversale strategieën)

De voorstelling heeft betrekking op het halfjaarlijkse verslag over het Waals plan armoedebestrijding.

Dit verslag zou vandaag, 14 december, bij de ministerraad van de Waalse regering moeten voorliggen. Het verslag werd dus nog niet goedgekeurd.

De Powerpoint wordt als bijlage bij dit verslag gevoegd.

Er werden verschillende punten getoetst:

- a) [Opleidingscyclus van de Waalse ambtenaren](#). Die opleiding wordt in goede banen geleid door het netwerk armoedebestrijding en duurt 2 dagen. De opleiding wordt gegeven aan eerstelijnsmedewerkers, meer bepaald de medewerkers die werken in een callcenter, aan de Waalse informatieloketten enz. en voldoet aan een nijpende vraag. Er worden in 2018 heel wat opleidingen gepland.
- b) Rijbewijs: dit is een effectieve tool voor tewerkstelling
- c) Minder Mobielen Centrale (= sociale taxi's)
- d) Samenwerking met TEC voor meer overzichtelijke sociale tarieven

- e) Oprichting van nieuwe medische huizen
- f) Informatieportaal: <http://luttepauvrete.wallonie.be/>
- g) [Toerisme voor Allen](#)
- h) [Kinderbijslagen](#) (naar aanleiding van de zesde staatshervorming en bevoegdhedenoverdracht)
- i) Sociaal Waterfonds
- j) Sociale kruideniers en sociale restaurants
- k) Verkleinen van de digitale kloof. Er werden 35 OCR's opgericht en de bestaande OCR's kregen een nieuwe impuls.
- l) Indicatieve huurtabel
- m) Energie: [Ecopacks](#), [rénopack](#), [accesspacks](#) (hypothecair)
- n) Solidaire autorijscholen: erkenning van sommige autorijscholen
- o) Hervorming van de sociale cohesieplannen

De lijst hierboven is niet exhaustief.

- ⇒ Het betreft een halfjaarlijks opvolgingsverslag dat aanbevelingen voor de Waalse regering bevat.

Q&A na de voorstelling:

- Jean Peeters merkt op dat mevrouw Maggie De Block de medische huizen wil afschaffen.
- Antwoord: De betrokken medische huizen zijn de huizen met forfaitaire tegemoetkoming. Minister De Block bevroor de terugbetaling van de forfaits voor medische zorgverstrekking. We spreken niet langer van een "medisch huis", maar van een "geïntegreerde gezondheidsvereniging (GGV)". Het Waals Gewest lanceert voortdurend projectoproepen om nieuwe ruimten te kunnen openen en kent voor de oprichting van dergelijke verenigingen subsidies toe.
- TEC – 10-rittenkaart – prijs. Het bedrag dat wordt gevraagd voor een 12-rittenkaart is 9,60 € en voor een 8-rittenkaart 6,80 €. Iemand anders merkt op dat de WIGW-vermindering (die niet langer bestaat en werd [vervangen door RVV](#)) niet wordt toegepast op het maandabonnement van TEC
- Rijbewijs: er werden 105 rijbewijzen (praktijk) gesubsidieerd
- Tewerkstelling en opleiding: wat wordt er in dit kader allemaal gepland?
- Antwoord: Dit is niet opgenomen in het Waalse plan vermits er voor deze maatregel een pact bestaat. De Waalse regering wil deze maatregel heroriënteren. Deze kan dan eventueel in het plan worden mee genomen.
- Opleiding van eerstelijnsmedewerkers: Dit project komt tegemoet aan een dringende vraag vanwege de maatschappelijk werkers. Wordt er een opleiding gepland?
- Antwoord: Er worden in 2018 heel wat opleidingen gepland. De beslissing om de opleiding na de reeds geplande sessies voort te zetten ligt bij de Waalse regering. Illiana Gonzalez heeft geen bijkomende informatie hierover omdat ze niet betrokken is bij de regeringsbeslissingen. De Interministeriële Conferentie vond nog niet plaats. Die zal waarschijnlijk in maart 2018 doorgaan.
- De Interministeriële Conferentie zal waarschijnlijk in maart 2018 plaatsvinden. De POD wil hiervan op de hoogte worden gehouden.
- Julien bedankt Illiana voor haar inzet en voorstelling. Hij hoopt dat de POD op de hoogte zal worden gehouden van het gevolg dat de Waalse regering hieraan zal geven. Illiana zal de POD op de hoogte stellen van de beslissingen die de Waalse regering hieromtrent neemt. Het halfjaarlijkse verslag wordt doorgestuurd van zodra het is goedgekeurd.

3.3 Brussels verslag Non Take-up (Laurence Noël, wetenschappelijk medewerker, sociologe bij het Observatorium voor Gezondheid en Welzijn)

Laurence dankt de POD dat ze het uitgevoerde onderzoek vandaag mag voorstellen. Dit geeft immers zin aan de opdracht die aan het team werd toevertrouwd.

Het project houdt eveneens in dat om de twee jaar een verslag en aanbevelingen worden voorgelegd.

Het verslag bestaat uit vijf delen.

Het betreft een onderzoek uitgevoerd bij de verschillende betrokken instellingen en personen.

Non Take-up kan als volgt worden begrepen: Een persoon heeft bepaalde rechten, maar oefent ze niet uit.

De volgende punten werden getoetst:

- Rechten niet gekend => rechthebbenden zijn niet op de hoogte van hun rechten
- Rechten niet uitgeoefend => rechthebbenden beschikken over bepaalde rechten, maar dienen daarvoor geen aanvraag in (we moeten hier het onderscheid maken tussen rechthebbenden die hun rechten niet kunnen aanvragen en rechthebbenden die hun rechten niet willen aanvragen)
- Rechten niet toegankelijk => dit heeft voornamelijk te maken met administratieve problemen, onbegrip, te lange wachttijd, bewijsvoorwaarden, ... Sommige betrokkenen ondernemen bovendien geen actie. Wanneer de betrokkene beroep instelt, wordt de wachttijd alleen maar langer.
- Rechten niet aangeboden => diensten of instellingen laten de rechthebbende niet weten dat hij over bepaalde rechten beschikt, ofwel omdat ze niet weten wat ze precies moeten aanbieden, ofwel omwille van vooroordelen. Dit is nefast voor de vertrouwensband (dit heeft veelal te maken met budgettaire redenen, de dossierlast, te weinig kennis van de materie,...)
- Uitsluiting van rechten => dit is mogelijk het gevolg van onjuiste informatie, een fout of misverstand. Wanneer er veel bewijsstukken worden gevraagd, is het mogelijk dat de rechthebbende die niet altijd kan voorleggen. De sancties worden bovendien steeds zwaarder.
- De verschillende vormen van non take-up triggeren een vicieuze cirkel. En ook de administratieve rompslomp wordt steeds groter.

Het onderzoek zoomde voorts ook in op:

- Het recht op huisvesting: dit is een basisrecht, de grondslag om toegang te krijgen tot sociale rechten. Sommige rechthebbenden laten zich zelfs niet langer inschrijven op de lijst voor toewijzing van een sociale woning. Wanneer ze gaan samenwonen, wordt het tarief 'samenwonende' toegepast. Dat kan al gauw rampzalig blijken. Ook is de woning mogelijk niet aangepast.
- Recht op maatschappelijke hulp: ieder OCMW vangt rechthebbenden op zijn eigen manier op. Er kan ook verwarring ontstaan tussen de verschillende soorten hulp (bijv. maatschappelijke hulp en leefloon)
- De impact van de vele wetwijzigingen hebben een grote impact op zowel rechthebbenden als OCMW's. Wanneer we het parcours van de rechthebbenden bekijken, stellen we vast dat ze steeds meer vasthangen aan instellingen en dat de situatie van personen die in preciaire omstandigheden leven nog onzekerder wordt.
- De normen die door beleidsmakers worden opgelegd, zorgen ervoor dat sommige personen nog kwetsbaarder worden. Daarom dienen sommige rechthebbenden niet langer een aanvraag in om hun rechten te kunnen uitoefenen.
- Dit onderzoek levert zowel kwalitatieve als kwantitatieve resultaten op en toont aan dat de onzekerheid en kwetsbaarheid toenemen. Sommige rechthebbenden worden als het ware onzichtbaar. We stellen ook vast dat het steeds moeilijker wordt om sociale rechten uit te oefenen en in stand te houden.
- Alle actoren vervullen een belangrijke rol in de handhaving van die rechten.

- Automatisering van rechten: heel weinig rechten worden automatisch toegekend. Vooral het onderzoek stelt hier problemen, omdat de werkelijke situatie van de rechthebbende in codes gevat moet worden.
- Dematerialisering: het online opvolgen van dossiers, online indienen van aanvragen, ... kan de digitale kloof nog groter maken.

Kortom, het is duidelijk dat personen die in precare omstandigheden leven bijzonder kwetsbaar zijn. We moeten ons afvragen of het beleid voornamelijk op die personen blijft inzoomen.

- Het verslag van 2016 kan op de website van de GGC worden ingekeken. [Overzichten van Non Take-up](#)

Q&A

- Ides NICAISE: Het ingediende verslag is ronduit indrukwekkend. We zouden moeten proberen om dit ook internationaal te publiceren. Het probleem van "Non Take-up" wordt doorgaans gezien als een tekortkoming bij de aanvrager. Dit onderzoek stelt evenwel dat deze problematiek alle actoren aanbelangt.

Antwoord: Het jaarverslag armoedebestrijding wordt momenteel opgesteld. In dat verslag zal naar dit onderzoek worden verwezen.

- Het gaat hier om veel meer dan louter het niet uitoefenen van rechten. De mentaliteit en cultuur zijn sterk veranderd. De cultuur binnen de overheidsdiensten helt over naar het controleren van mensen. Dit houdt verband met de beleidscultuur en de manier waarop naar armoede wordt gekeken.

- Julien wordt geprezen omdat hij Laurence Noël heeft uitgenodigd om het onderzoek te komen voorstellen. Op die manier krijgen we een beter beeld van de werkelijkheid en voor het eerst worden ook duidelijke, tastbare resultaten aangereikt

Toelichting door Julien:

Het sociale klimaat wordt steeds strenger. Personen die in armoede leven, zijn in de eerste plaats slachtoffers, terwijl ze veelal bekeken worden als profiteurs en/of fraudeurs. Dit is ook voelbaar binnen de sociale diensten en OCMW's zelf. De controle op de toekenning van rechten wordt strikt uitgeoefend en maatschappelijk werkers moeten een evenwicht zoeken tussen repressie en sociaalvoelendheid.

FR

- Non Take-up (Observatoire de la Santé et du Social de Bruxelles-Capitale)
  - Le [Rapport thématique sur le non-recours aux droits](#) + le résumé (présenté en partie aujourd'hui à la Plate-forme belge)
  - Les [Regards croisés sur le non-recours aux droits](#) provenant d'acteurs bruxellois de référence, leur regard sur le tableau et la typologie et leurs analyses par rapports aux droits et personnes qu'ils aident dans leurs secteurs.
- Service Inspection SPP-IS <https://www.mi-is.be/fr/outils-cpas/inspection>.

NL

- Het [Thematisch rapport van Non Take-up van rechten](#) + de samenvatting (zoals vandaag voorgesteld aan het Belgische platform)

- De [Gekruiste blikken op de Non Take-up van rechten](#) van verschillende sleutelactoren, hun visie op de tabel, de typologie, hun analyses van de rechten en doelgroepen die ze helpen in hun sectoren.
- Inspectiedienst van POD MI <https://www.mi-is.be/nl/tools-ocmw/inspectie>

3.4 Opvolging van de sociale pijler (Josée Goris, POD MI. Zie presentatie in bijlage).

Op 17 november 2017 vond de [Europese sociale top voor eerlijke banen en groei](#) plaats. Deze top moet uitmonden in de interinstitutionele proclamatie door het Europees parlement, de raad en de commissie. De situatie in de Unie in 2017 komt hier aan bod.

In haar openbare mededeling vestigt de Europese Commissie de aandacht op het feit dat "meer dan 600 deelnemers afkomstig van autoriteiten van de lidstaten, de EU-instellingen, de sociale partners en het maatschappelijk middenveld, onder wie meer dan 20 ministers van de lidstaten en meerdere Commissieleden, bespreken de resultaten van de [openbare raadpleging over de Europese pijler van sociale rechten](#). (...) heeft een breed debat plaatsgevonden. (...) Het debat ging over de inhoud en rol van de pijler en over de vraag hoe wij billijkheid en sociale rechtvaardigheid in Europa kunnen waarborgen." De Europese Commissie zou haar conclusies in maart 2018 bekendmaken.

Rekening houdend met die *deadline* zal een *save the date* worden uitgestuurd met daarin de informatie die van belang is voor de leden van het Belgische platform om hen aan te moedigen om aan het openbaar onderzoek deel te nemen.

FR

- [Consultations publiques et autres activités de consultation](#)

Consultation publique sur l'éventualité d'une action de l'Union européenne visant à relever les défis de l'accès à la protection sociale pour tout travailleur, quelle que soit la forme de l'emploi occupé, dans le cadre du socle européen des droits sociaux.

NL

- [Openbare raadplegingen e.d.](#)

Openbare raadpleging over mogelijke EU-maatregelen om de problemen in verband met toegang tot sociale bescherming voor mensen in alle vormen van werk aan te pakken in het kader van de Europese pijler van sociale rechten

3.5. Voorbereiding [Europees semester](#): Nationaal Hervormingsprogramma van België

Binnenkort gaat een nieuwe voorbereidingscyclus voor het Nationaal Hervormingsprogramma van start.

De Europese Commissie zou er goed aan doen haar inspanningen op het vlak van mededinging stop te zetten en haar aandacht te verleggen naar openbare diensten zoals crèches en huisvesting.

Hoewel België in sommige domeinen boven het Europese gemiddelde scoort, schiet ons land in andere domeinen ernstig tekort, bijvoorbeeld "De resultaten qua arbeidsparticipatie van mensen met een migratieachtergrond, zelfs gecorrigeerd voor andere individuele kenmerken, behoren tot de slechtste in de EU." ([Zie aanbevelingen voor België](#)).

Het overlegproces start in februari en loopt af in april 2018.

Er wordt overeengekomen om een document op te stellen dat ter goedkeuring aan het Belgische platform wordt voorgelegd om zo de aandacht van de eerste minister te vestigen op het feit dat een meer uitgesproken sociale insteek voor het Nationaal Hervormingsprogramma 2018 noodzakelijk is, zeker wat de toename van ongelijkheden betreft.

Hoewel de Europese Commissie niet dieper op die ongelijkheid wenste in te gaan, blijft ze evenwel gevoelig voor een meerdimensionale aanpak. Er is sprake van 14 indicatoren. De Commissie wilde m.b.t. de pijler van sociale rechten niet aan geloofwaardigheid inboeten door dieper in te gaan op de economische vraagstukken.

Naar aanleiding van de top van 17/11/2017 krijgt de pijler van sociale rechten steeds vaker een plaats in de documenten van de Europese Commissie. De Commissie wil hier volop op inzetten. Dit moeten we erkennen en toejuichen.

Intussen hebben 48 verschillende netwerken zich hierbij aangesloten. Ze volgden de sociale top in Göteborg op de voet en stelden vast dat sommige landen van de Unie gekant zijn tegen het principe van een Europese richtlijn. Die landen, die zich *uitgesloten* voelen, durven het Europese project in vraag stellen.

De rol van de vakbonden wordt in vraag gesteld. Ze bevestigen evenwel dat ze al dan niet bij een vakbond aangesloten werknemers willen bijstaan in hun strijd en hen willen begeleiden. Het blijft evenwel moeilijk om tot een machtsverhouding te komen die bevorderlijk is voor het uitbouwen van een sociaal land.

Tijdens de vergadering van 6/02/2018 zullen de aandachtspunten m.b.t. het NHP 2018 verder worden uitgediept. Daarnaast zal ook een voorstel tot interpellatie gericht aan de eerste minister aan bod komen. Peter Lelie en Josée Goris vragen evenwel om rekening te houden met hun geheimhoudingsplicht gelet op het interfederale overlegproces dat in het kader van de opstelling van het NHP 2018 zal plaatsvinden.

3.6. Varia

- Wat is de stand van zaken voor patiënten die geneesmiddelen moeten kopen en geen identiteitskaart hebben?
- [Het tweejaarlijkse verslag van de dienst](#) Armoedebestrijding zal aan mevr. DEMIR worden voorgelegd en aan de [Franstalige](#) en [Nederlandstalige](#) pers worden voorgesteld.

Op de agenda van de volgende vergadering:

1. Notulen van de vergadering van 14/12/2017
2. Toelichting van de voorstellen van de werkgroep Preventie Dakloosheid
3. NHP & NSR 2018
4. Tweejaarlijks verslag van de dienst Armoedebestrijding
5. Varia

De volgende vergadering van het platform gaat door op 6 februari 2018 om 9u30 in zaal Rosa Parks bij de POD MI